स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ,नांदेड.

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY,

"Dnyanteerth", Vishnupuri, Nanded - 431 606

(Maharashtra, India)

Website: www.srtmun.ac.in

Perspective Plan for the Academic Year 2016-2017

PERSPECTIVE PLAN FOR THE ACADEMIC YEAR 2016-17

1. No Professional courses be granted to the affiliated colleges and the colleges to be opened newly.
2. Establish a separate Law School in the Campus.
3. Choice Based Credit System (CBCS) be introduced in affiliated colleges as per the directives of state Government form 2015-16. Campus for guidance will be organized at each district.

PART – A: UNIVERSITY CAMPUS

1. School of Chemical Sciences

1) Certificate Course in Green Chemistry.

2. School of Computational Sciences

1) Five Y\ears Integrated Course in M.Tech. with Ph.D. along with exit policy.

2) M.Sc. Computer Science + M.Sc. Mathematics (Dual Degree) - duration 3 years

3) One Year Certificate / Diploma Courses:

   a) Security & Information Assurance
   b) Digital Networking & Communication
   c) Visualization & Virtualization Computing & Green Computing

3. School of Earth Sciences

1) Five Years Integrated Course in Earth Sciences with basic degree offered in Geology, Geophysics, Environmental Science, Geography & Geoinformatics

2) Certificate or Diploma Courses in

   a) Rain Water Harvesting
   b) Water Pollution & Treatment Process
   c) Seismic Studies

4. School of Life Sciences

1) M.Sc. Biochemistry

5. School of Mathematical Sciences

1) M.Sc. Applied Mathematics
2) M.Sc. Biomathematics.
3) 1 Year P.G. Diploma in: **(50 credits)**
   a) Actuarial Sciences
   b) Soft Computing
   c) Statistics
   d) Industrial Mathematics

6. School of Physical Sciences

1) Five Years Integrated Course in Renewable Energy Studies with exit point after 3 years & 5 years respectively B.Sc. / M.Sc.
2) Five Years Integrated Course in Physics with exit point after 3 years & 5 years respectively B.Sc. / M.Sc.

7. School of Commerce & Management Sciences

1) Five Years Integrated Course in Business Administration with exit point after 3 years & 5 years respectively B.B.A. / M.B.A.
2) 1 Year P.G. Diploma in: **(50 credits)**
   a) Banking & Insurance
   b) Human Resource Management
   c) Marketing

8. School of Educational Sciences

1) P.G. Course in:
   a) Education Management
2) 1 Year P.G. Diploma in: **(50 credits)**
   a) Computer Assisted Education
   b) Econopedology
   c) P.G. Diploma in Sports Medicine
   d) Sports Biotechnology
   e) Sports Psychology & Coaching Technology
   f) Yoga & Health Education
3) Certificate Course in Educational Skills for University & College Teachers (Vocational Courses)

9. School of Language, Literature & Cultural Studies

1) P.G. Courses in:
   a) Sanskrit
   b) Chinese
   c) Germen
   d) Russian
   e) Hindi
2) Dual Degree of Any Two Languages within 3 Years.
3) Certificate Courses in:
   a) Translation Studies
   b) Phonetics
   c) Criticism and Linguistics

10. School of Social Sciences

1) P.G. Courses in:
   a) Psychology
   b) Philosophy
   c) Econometrics

2) Five Years Integrated Course in Administrative Services with exit point after 3 years & 5 years respectively B.A. / M.A.

3) P.G. Diploma in Industrial Relations & Peer Management

11. School of Media Studies

1) P.G. Course in:

   Multi Media Animation

2) 1 year P.G. Diploma Courses in: **(50 credits)**
   a) New Media
   b) Sports Journalism
   c) Public Relation
   d) Electronic Media

3) Establishment of Community Radio Centre

12. School of Fine & Performing Arts

1) One Year Diploma Course in:
   a) Dance
   b) Music

13. Courses under the different Chairs

1) 6 Months Certificate & One Year Diploma Courses:
   a) Legal Studies
   b) Rural Development
   c) Public Administration

PART – B: SUB CAMPUSES

LATUR

1. School of Rural Development
2. School of Human Resource Development
3. School of Biosciences
4. School of Physical Sciences
5. School of Educational Sciences

PART – C: SUB CAMPUSES

(I) LATUR

1) P.G. Courses in:
    a) English Literature
    b) Pali
    c) Russian
    d) Philosophy
    e) Hindi
2) Five Years Integrated Course in Business Administration Services with exit point after 3 years & 5 years respectively B.B.A. / M.B.A.
3) Five Years Integrated Course in Administrative Services with exit point after 3 years & 5 years respectively B.A. / M.A.
4) Five Years Integrated Course in M.Sc. Renewable Energy with exit point after 3 years & 5 years respectively B.Sc. / M.Sc.
5) Certificate Courses in:
    a) Phonetics
    b) Criticism & Linguistics

(II) PARBHANI

1) P.G. Courses in
    a) Agricultural Business Management
    b) Herbal Medicine
2) Five Years Integrated Course in Administrative Services with exit point after 3 years & 5 years respectively B.A. / M.A.
3) M.Com + M.B.A. Dual Degree

4) Certificate Courses in:
   a) Foreign Languages
   b) Phonetics
   c) Linguistics & Criticism
   d) Japanese
   e) German

(III) TRIBAL RESEARCH CENTRE, KINWAT

1) 6 months Certificate & Diploma Courses in
   a) Certificate Course in Tribal Development
   b) Rural Development
   c) Study of Tribal Culture
2) Community College – Courses of duration ranging from 8 Weeks to Six Months / One Year specially designed for Tribal Communities for their gainful employment.

PART – D: UNIVERSITY CONDUCTED COLLEGE

- **Model Degree College, Hingoli**

1) B.A. Administrative Services
2) B.Com. Banking Services
3) B.Sc. With Botany, Zoology, Chemistry, Physics, Mathematics, Biophysics, Biomathematics, Biochemistry, Microbiology & Electronics.

PART – E: COURSES PROPOSED IN THE PERSPECTIVE PLAN FOR THE UNIVERSITY AREA (other than University Campus, Sub-Centres & Conducted College)

1. NCC as an Elective Subject at Undergraduate Level.

2. One Year P.G. Course in Law (LL.M.) – one be allotted to existing Law College in each District.

3. Evening College – one College in each District.

4. One College offering Mass Communication & Journalism Degree Course ([B.A. (M.C.J.)] & M.J. - one College in each District.

5. Five Y Integrated P.G. Courses in the subjects like - (a) Computer Science, (b) Computer Animation & Web Designing – one existing College in each District.

6. One Year P.G. Diploma in Intellectual Property Rights be introduced in existing Law Colleges.

7. One College at each District place be encouraged to introduce Degree Course in B.A. (Administrative Services)

8. The Colleges are encouraged to introduce the following Optional Subjects at Degree Level; Geology, Geophysics, Renewable Energy, Environmental Science, Social Work.

9. Existing Colleges are encouraged to introduce Inter-Disciplinary Courses at Degree Level such as-

   a) English - Business Mathematics / Statistics / Economics
   b) English, Economics & Rural Development
   c) Public Administration, Rural Development / Environmental Science, Functional Hindi / Communicative English
   d) Business Mathematics, Industrial Chemistry, Economics
   e) Ecology, Rural Development, Water Management & Water Harvesting
   f) Public Administration / Economics, Accountancy, English / Marathi

10. The Colleges are encouraged to introduce Certificate Courses, which could be designed as Add On Courses (Self-Finance): Courses related to Skill Development, Competitive Examination and Vocational Courses like - Food Processing, Textiles & Clothing, Travel & Tourism, Hospitality & Hotel Management, Fruit Processing, Bio-agriculture.

11. Bachelor of Interior Design (B.I.D.) Degree Course is introduced in one of the existing colleges in each District.

12. In each of the District still there are some places having population more than 10,000 and which are not situated in the near vicinity of the existing colleges. To provide the opportunities for Higher Education at such places specially for Women, New Colleges of Arts, Commerce & Science are recommended (at each Taluka place).

13. The Colleges are encouraged to introduce B.Com. & M.Com. Courses in Marathi as well as English Medium.

14. The Existing Colleges are encouraged to start P.G. Course in Respective Subject.

15. The Existing Colleges are encouraged to introduce Additional Division in B.A., B.Com. & B.Sc.

16. The Single Faculty Colleges are encouraged to introduce Additional Faculties in Arts, Commerce & Science.

17. The Existing Colleges are encouraged to start M.A. / M.Sc. Electronic Media.

18. New Law Colleges at each District place.

19. It is proposed to start New Colleges of Pharmacy (B.Pharm.) at each District.

NEW COLLEGES

I) **Nanded District: Comprises of 16 Talukas -** Ardhapur, Bhokar, Biloli, Degloor, Dharmabad, Hadgaon, Himayatnagar, Kandhar, Kinwat, Loha, Mahur, Mudkhed, Mukhed, Naigaon, Nanded and Umri.

It is proposed to start New Colleges at the following places in the NANDED District.

1. Dharmabad	-	Taluka Dharmabad: Arts /Commerce /Science
2. Limbgaon	-	Taluka Nanded: Arts /Commerce /Science
3. Nanded	-	In Nanded City New College for Arts, Commerce & Science Faculty at Taroda Naka Area.
4. Jambh	-	New College for Art & Science Faculty (Tq. Mukhed)
5. Malegaon	-	Taluka Nanded - Arts / Commerce / Science
6. Mukhed	-	Commerce
7. Kurula	-	Arts / Commerce / Science
8. Naigaon	-	1. M.Sc. Plant Bio-Technology 2. M.Sc. Food Science / Technology

II) Latur District: Comprises of 10 Talukas - Ahmedpur, Ausa, Chakur, Deoni, Jalkot, Latur, Nilanga, Renapur, Shirur Anantapal and Udgir.

It is proposed to start New Colleges at the following places in the LATUR District.

1. Kasar Shirshi - Taluka Nilanga - Arts / Commerce / Science
2. Latur - In Latur City New College for Commerce & Science Faculty at Ambajogai Road.
3. Motegaon - Renapur (New College for Arts, Commerce & Science Faculty)
4. Ahmedpur - In Ahmedpur City New College for Arts, Science Faculty & Evening Colleges
5. Halihandergulli, Tq. Udgir - Arts / Commerce / Science
6. Andhori, Tq. Ahmedpur - Arts / Commerce / Science
7. Mahadev Mandir , Bortala Pati, Degloor Road, Udgir - Arts & Science\

III) Parbhani District: Comprises of 9 Talukas - Gangakhed, Jintur, Manwat, Palam, Parbhani, Pathri, Purna, Sailu and Sonpeth.

It is proposed to start New Colleges at the following places in the PARBHANI District.

1. Parbhani - Taluka Parbhani (Arts, Commerce & Science Faculty)
2. Pokharni - Taluka Parbhani (Arts, Commerce & Science Faculty)
3. Zari - Taluka Parbhani (Arts, Commerce & Science Faculty)
4. Kodri - New College for (Arts, Commerce & Science Faculty)
5. Chudawa - New College for (Arts, Commerce & Science Faculty)
6. Deogaon (Phata)- Taluka Selu (Arts, Commerce & Science Faculty)
7. Yerandeshwar - Taluka Purna (Arts, Commerce & Science Faculty)

IV) Hingoli District: Comprises of 5 Talukas - Aundha, Vasmath, Hingoli, Kalamnuri and Sengaon.

It is proposed to start New Colleges at the following places in the HINGOLI District.

1. Kalamnuri - Taluka Kalamnuri (Arts, Commerce & Science Faculty)
2. Sawad - Taluka Hingoli (Arts, Commerce & Science Faculty)
3. Shirad Shahapur- (Arts, Commerce & Science Faculty)

APPENDIX - ‘A’
SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED
TABLE OF AFFILIATION FEE

Sr. No.	Faculty	New Affiliation (in Rupees)	New per Subject (in Rupees)	Continuation of Affiliation (in Rupees)	Extension of Affiliation (in Rupees)	Permanent Affiliation (in Rupees)	Process Fees	Annual Affiliation Fee
01.	Faculty of Arts & Social Science	35,000	1,500	1,500 (per Subject)	3,000 (per Subject)	40,000	30,000	3,000
02.	Faculty of Commerce	35,000	1,500	1,500 (per Subject)	3,000 (per Subject)	40,000	30,000	3,000
03.	Faculty of Science	35,000	1,500	1,500 (per Subject)	3,000 (per Subject)	40,000	30,000	3,000
04.	Education / Physical Education A) B.Ed.	75,000	2,000 (per Method)	10,000	------	40,000	50,000	10,000
	B) B.P.Ed.	50,000	2,000 (per Subject)	5,000 (per Subject)	------	40,000	25.000	10,000
05.	B.Ed. (M.R.)	75,000	2,000 (per Method)	10,000	------	40,000	50,000	10,000
06.	B.Ed. (H.I.)	75,000	2,000 (per Method)	10,000	------	40,000	50,000	10,000
07.	Engineering (UG)	3,00,000	32,500 (per Branch)	32,500 (per Branch)	15,000 Natural Growth (per Branch) 40,000 Extension (per Branch)	2,00,000	3,00,000	10,000
	Engineering (PG)	3,00,000	40,000 (per Branch)	40,000 (per Branch)	40,000 (per Branch)	3,00,000	3,00,000	9,000

Sr. No.	Faculty	New Affiliation (in Rupees)	New per Subject (in Rupees)	Continuation of Affiliation (in Rupees)	Extension of Affiliation (in Rupees)	Permanent Affiliation (in Rupees)	Process Fees	Annual Affiliation Fee
08.	Architecture	2,00,000	15,000 (per Subject)	15,000 (per Branch)	15,000 Natural Growth (per Branch) 35,000 Extension (per Branch)	1,50,000	2,00,000	10,000
09.	Pharmacy (UG)	2,00,000	1,500 (per Subject)	1,500 (per Subject)	3,000 (per Subject)	2,00,000	2,00,000	10,000
	Pharmacy (PG)	2,00,000	40,000 (per Branch)	40,000 (per Branch)	40,000 (per Branch)	2,00,000	2,00,000	12,500
10.	Law	60,000	5,000 (per Subject)	7,500 (per Faculty)	3,000 (per Subject Extension)	75,000	75,000	10,000 (per Faculty)
	Degree							
	Diploma	30,000	2,000 (per Subject)	7,500 (per Subject)		50,000	50,000	5,000 (per Faculty)
11.	B. Lib. / B.J.	30,000 (each Course)	1,500 (per Subject)	1,500 (each Course)	-------	50,000	30,000 (each Course)	10,000
12.	B.A. (M.C.J.)	35,000	1,500	1,500	3,000	40,000	40,000	10,000
13.	B.A. (Administrative Services)	35,000	1,500	1,500	3,000	40,000	40,000	10,000
14.	B.I.D. (Bachelor of Interior Design)	35,000	1,500	1,500	3,000	40,000	40,000	10,000

Sr. No.	Faculty	New Affiliation (in Rupees)	New per Subject (in Rupees)	Continuation of Affiliation (in Rupees)	Extension of Affiliation (in Rupees)	Permanent Affiliation (in Rupees)	Process Fees	Annual Affiliation Fee
15.	B.Sc. Renewable Energy	40,000	1,500	1,500	3,000	75,000	40,000	10,000
16.	Fine Arts	30,000	1,500 (per Subject)	5,000	7,000	30,000	30,000	10,000
17.	Performing Arts	30,000	1,500 (per Subject)	1,500 (each Paper/ Subject)	3,000 (each Paper/ Subject)	30,000	30,000	10,000
18.	Non-Professional Diploma Courses other than Management Science	20,000	1,500 (per Subject)	7,000	-------	15,000	20,000	5,000
19.	Professional Diploma Courses other than Law & Management	30,000	5,000 (per Subject)	10,000	-------	25,000	30,000	10,000
20.	Certificate Course (each Course)	10,000 (each Certificate Course	2,000 (per Subject)	3,500 (each Certificate Course)	-------	-------	10,000 (each Certificate Course)	-------
21.	UG & PG Courses related with Computer Science Management, Information Technology & B.T. / B.I.							
	I) Under Graduate:							
A)	Bachelor of Computer Science [B.Sc.(C.S.)]	40,000	1500	1,500 (each Paper)	3,000 (each Paper)	75,000	40,000	10,000
B)	Bachelor of Computer Application (B.C.A.)	40,000	1500	1,500 (each Paper)	3,000 (each Paper)	75,000	40,000	10,000

Sr. No.	Faculty	New Affiliation (in Rupees)	New per Subject (in Rupees)	Continuation of Affiliation (in Rupees)	Extension of Affiliation (in Rupees)	Permanent Affiliation (in Rupees)	Process Fees	Annual Affiliation Fee
C)	B.Sc. (C.M.)	40,000	1500	1,500 (each Paper)	3,000 (each Paper)	75,000	40,000	10,000
D)	B.Sc.(B.T.) / (B.I.) / (I.T.) (S.E.) / (I.S.)	40,000	1500	1,500 (each Paper)	3,000 (each Paper)	75,000	40,000	10,000
E)	B.Sc. Network Technology	40,000	1,500	1,500	3,000	75,000	40,000	10,000
F)	Bachelor of Business Administration (B.B.A.)	50,000	1500	1,500 (each Paper)	3,000 (each Paper)	50,000	50,000	10,000
G)	Bachelor of Marketing Management (B.M.M.)	50,000	1500	1,500 (each Paper)	3,000 (each Paper)	50,000	50,000	10,000
H)	Bachelor of Finance Management (B.F.M.)	50,000	1500	1,500 (each Paper)	3,000 (each Paper)	50,000	50,000	10,000
I)	1. B.Com. (Computer Application) 2. B.Com. Banking	40,000 40,000	1500 2000	1,500 (each Paper) 1,500 (each Paper)	3,000 (each Paper) 3,000 (each Paper)	50,000 50,000	40,000 40,000	10,000 10,000
	II) Post Graduate:							
A)	Master of Computer Management [M.Sc.(C.M.)]	75,000	17,500	17,500	15,000	50,000	75,000	9,000
B)	Master of Computer Application (M.C.A.) (AICTE)	1,50,000	35,000	35,000	15,000	2,00,000	1,50,000	12,500
C)	M.Sc. (C.S.)	75,000	17,500	17,500	15,000	50,000	75,000	9,000
D)	M.Sc. B.T.	75,000	17,500	17,500	15,000	50,000	75,000	9,000
E)	M.Sc. Network	75,000	17,500	17,500	15,000	50,000	75,000	9,000
F)	M.Sc. I.T.	75,000	17,500	17,500	15,000	50,000	75,000	9,000
G)	M.Sc. Clinical Research	75,000	17,500	17,500	15,000	50,000	75,000	9,000

Sr. No.	Faculty	New Affiliation (in Rupees)	New per Subject (in Rupees)	Continuation of Affiliation (in Rupees)	Extension of Affiliation (in Rupees)	Permanent Affiliation (in Rupees)	Process Fees	Annual Affiliation Fee
H)	M.A. Computer Animation & Web Design	75,000	17,500	17,500	15,000	50,000	75,000	9,000
I)	M.A. Education	50,000	8,000	8,000	20,000	1,00,000	50,000	9,000
J)	M.A. Fashion Design	75,000	17,500	17,500	15,000	50,000	75,000	9,000
K)	Five Years Integrated P.G. Course in Computer Science	75,000	17,500	17,500	15,000	50,000	75,000	9,000
L)	Five Years Integrated P.G. Course In Computer Animation & Web Design	75,000	17,500	17,500	15,000	50,000	75,000	9,000
M)	One Year P.G. in Law (LL.M.)	50,000	20,000	15,000 (each Division)	-----	-----	60,000	7,500
N)	P.G. Diploma in Bio-informatics	50,000	15,000	15,000	15,000	1,50,000	50,000	7,000
O)	P.G. Diploma in Intellectual Property	50,000	15,000	15,000	15,000	1,50,000	50,000	7,000
P)	Post Graduate Diploma in Marketing Management	50,000	15,000	15,000 (each Course)	15,000	1,50,000	50,000	7,000
Q)	Post Graduate Diploma in Personnel Management	50,000	15,000	15,000 (each Course)	15,000	1,50,000	50,000	7,000
R)	Post Graduate Diploma in Financial Management	50,000	15,000	15,000 (each Course)	15,000	1,50,000	50,000	7,000

Sr. No.	Faculty	New Affiliation (in Rupees)	New per Subject (in Rupees)	Continuation of Affiliation (in Rupees)	Extension of Affiliation (in Rupees)	Permanent Affiliation (in Rupees)	Process Fees	Annual Affiliation Fee
S)	Management Degree	75,000	20,000	20,000	15,000	1,00,000	75,000	15,000
T)	M.B.A.	3,00,000	30,000 (each Specialisation)	35,000 (each Specialisation)	35,000 (each Specialisation)	3,00,000	3,00,000	12,500
U)	M.S.W.	50,000	25,000	25,000	40,000	1,00,000	50,000	5,000
V	M.J.	40,000	12,500	12,500 (Subject/ Paper for I Year also)	20,000	1,00,000	40,000	10,000
W)	M.Ed.	1,50,000	17,500	17,500 (Subject/ Paper for I Year also)	--------	2,00,000	1,50,000	10,000
X)	M.Lib.	50,000	8,000	8,000 (each Course)	20,000	1,00,000	50,000	9,000
22.	B.S.W.	40,000	5,000	6,500	10,000	1,50,000	40,000	10,000
23.	For P.G. Courses M.A./M.Com./M.Sc. Any (other then mentioned above) P.G. Course	40,000 (per Subject)	1,500	1,500 (per Subject)	3,000 (per Subject) New Subject in Same Branch	75,000 (per Subject)	40,000 (Per Subject)	5,000
24.	M.Phil.	50,000 (per Subject)	6,000	6,000 (per Subject)	5,000 (per Subject)	75,000 (per Subject)	50,000 (per Subject)	5,000
25.	Printing Technology	40,000	2,000 (per Subject)	40,000	20,000 (per Course)	50,000 (per Course)	40,000	15,000
26.	B.Sc. Food Science / B.Sc. Food, Nutrition & Dy.	50,000	1,500	1,500	3,000 (each Paper)	-------	50,000	10,000

Sr. No.	Faculty	New Affiliation (in Rupees)	New per Subject (in Rupees)	Continuation of Affiliation (in Rupees)	Extension of Affiliation (in Rupees)	Permanent Affiliation (in Rupees)	Process Fees	Annual Affiliation Fee
27.	Bachelor of Computer & Web Designing	50,000	1,500	1,500	3,000 (each Paper)	-------	50,000	10,000
28.	**Fee for Additional Division for Under-Graduate:**							
	1. Non-Professional Courses	25,000	1,500	1,500	-------	-------	50,000	2,500
	2. For Professional Courses including B.Lib., B.C.A., B.C.S., B.B.A., Law	25,000	3,000	3,000	-------	-------	50,000	7,000
	For Post Graduate Courses:							
	1. Non-Professional P.G.	50,000 (per Division)	3,000	2,500	-------	-------	60,000 (per Division)	3500
	2. Professional Divisions, specially for M.C.A., M.B.A. & other Law	50,000 each	20,000	15,000 each Div.	-------	-------	60,000 each	7,500
29.	Research Centre Recognition Fee	25,000 (per Subject)	-------	7,500 (per Subject)	-------	-------	25,000 (per Subject)	5,000 (per Subject)
30.	Independent Research Institute Affiliation Fees	50,000 (per Subject)	-------	15,000 (per Subject)	-------	-------	50,000 (per Subject)	10,000 (per Subject)
31.	**Annual Affiliation Fees for Permanent Affiliated Colleges:**							

Sr. No.	Faculty	New Affiliation (in Rupees)	New per Subject (in Rupees)	Continuation of Affiliation (in Rupees)	Extension of Affiliation (in Rupees)	Permanent Affiliation (in Rupees)	Process Fees	Annual Affiliation Fee
	1. Professional Courses	40,000 (per Annum)	-------	1500 (per Division)	-------	-------	-------	-------
	2. Non-Professional Courses							
	I) Up to 500 Students		-------	1,000 Division/ Course	-------	-------		5,000 (each Course)
	II) 500 to 1000 Students		-------	1,000 Division/ Course	-------	-------		7,000
	III) 1000 to 1500 Students		-------	1,000 Division/ Course	-------	-------		9,000
	IV) Above 1500 Students		-------	1,000 Division/ Course	-------	-------		12,000
	For Post Graduate Courses :							
	M.A./M.Com./M.Sc.		-------	-------	-------	-------		5,000 (per Subject)
	for M.Phil.		-------	1,000 (per Course)	-------	-------		15,000 (per Subject)
	3. M.B.A.			2,000 (per Division/ Course)				20,000 Course

Sr. No.	Faculty	New Affiliation (in Rupees)	New per Subject (in Rupees)	Continuation of Affiliation (in Rupees)	Extension of Affiliation (in Rupees)	Permanent Affiliation (in Rupees)	Process Fees	Annual Affiliation Fee
	4. M.S.W.			2,000 (per Division/ Course)				15,000 Course
	5. M.J.			2,000 (per Division/ Course)				10,000 Course
	6. M.Ed.			3,000 (per Division/ Course)				15,000 Course
	7. B.P.Ed.			3,000 (per Division/ Course)				25,000 Course
	8. B.Ed.	-------	-------	-------	-------	-------	-------	15,000

Note:

1) The Affiliation Fee shown under Column No.7 Namely "Permanent Affiliation" is to be submitted for Permanent Affiliation Proposal.
2) The New Affiliation Process Fee for the relevant Faculties/Courses is non-refundable. The Process Fee is other than the New Affiliation Fee.
3) The Permanent Affiliated Colleges should submit only the Annual Affiliation Fee for the Course/Subjects to which Permanent Affiliation has been granted.
4) Once the Permanent Affiliation granted to the Faculty of the College i.e. Arts, Commerce, Science, etc. then Permanent Affiliation Fee should not be charged for Additional New Subjects in the same Faculty.
5) The fee as shown under Column No.4, namely 'New Per Subject' is for the Proposals of New Subjects for the relevant Faculties after Sanction/Affiliation of the relevant Faculties.
6) Only Annual Affiliation Fees are applicable for the Academic & Professional Courses' Divisions.
7) For Late Submission of Affiliation Forms, Penal Charges to be collected would be ₹ 200/- per day. Maximum of ₹ 5000 for Subject and ₹ 10,000 for each Faculty.
8) The Annual Affiliation Fee due for Academic & Professional Courses is applicable individually for each Course in the Affiliated Colleges.
9) Rupees One Lac F.D. for Research Centre after issuance of the Affiliation Certificate/Letter.

❖ ❖ ❖

सन २०११-१२ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन
महाविद्यालये (पारंपारिक व व्यावसायिक),
विद्याशाखा, अभ्यासक्रम, विषय व वाढीव
तुकडयांना मंजूरी देण्यासाठी अर्ज मागविण्याची
कार्यपध्दती

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक एनजीसी २०१०/(१९३/१०)/ मशि ४
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : ३० ऑक्टोबर,२०१०

वाचा : शासन निर्णय क्र. एनजीसी २००८/ (३०१/०९)/ मशि ४, दिनांक २५ सप्टेंबर, २००९

राज्यातील उच्च शिक्षणाचा दर्जा व गुणवत्ता वाढविण्यासाठी व इतर अनुषंगिक बाबींसाठी महाराष्ट्र शासनाने " महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ " अंमलात आणलेला आहे. तथापि, गेल्या काही कालावधीपासून विद्यापीठे व त्यांच्या अधिनस्त महाविद्यालयांकडून शिक्षणाचा दर्जा व गुणवत्ता यासाठी बदलत्या परिस्थितीत आवश्यक असलेल्या अनेक महत्वपूर्ण बाबींकडे अधिक लक्ष पुरविणे गरजेचे आहे. मा. राज्यपाल यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक १५/११/२००८ रोजी झालेल्या जे.बी.व्ही.सी. च्या बैठकीत सुध्दा याबाबत योग्य ती पाऊले उचलण्यात यावीत, असा निर्णय घेण्यात आला होता. त्यानुसार नवीन महाविद्यालये (पारंपारिक व व्यावसायिक), विद्याशाखा, अभ्यासक्रम, विषय व वाढीव तुकड्या मंजूरीसाठी संख्या निश्चित करणे व त्याअनुषंगाने अर्ज मागविण्याच्या कार्यपध्दतीबाबत दिनांक २५ सप्टेंबर, २००९ अन्वये शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला आहे.

२. सन २०११-१२ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन महाविद्यालये (पारंपारिक व व्यावसायिक), विद्याशाखा, अभ्यासक्रम, विषय व वाढीव तुकडया मंजूरीसाठी अर्ज मागविण्याच्या कार्यपध्दतीमध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार शासनाने खालील प्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

१. सन २०११-१२ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन महाविद्यालयांना (पारंपारिक व व्यावसायिक) मंजूरी देण्यासाठी पुढे विहीत केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

१.१ विद्यापीठांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रात उच्च शिक्षणाच्या सुविधांचे सर्वत्र समान वाटप होण्यासाठी महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ च्या कलम ८२ (१) मधील तरतूदीनूसार एक सम्यक योजना (Perspective Plan) तयार करावी.

१.२ सदर सम्यक योजना राज्य उच्च शिक्षण परिषदेकडून मान्य करुन घ्यावी.

१.३ सम्यक योजनेस अनुसरुन विद्यापीठांनी नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी वार्षिक योजना तयार करावी.

१.४ वार्षिक योजनेत समावेश असलेल्या ठिकाणांसाठीच नवीन महाविद्यालयांचे प्रस्ताव मागविण्यात व स्विकारण्यात यावेत.

१.५ नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यास इच्छुक संस्थांनी महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ च्या कलम ८२ (३) मधील तरतूदीनूसार हया सोबतच्या परिशिष्ट 'अ' मधील अर्जाच्या नमुन्यात संबंधित विद्यापीठाकडे अर्ज दाखल करावेत. त्यासोबत परिशिष्ट 'ब' मध्ये नमूद केलेली कागदपत्रे जोडण्यात यावीत.

१.६ विद्यापीठांनी विहीत नमुन्यात अर्ज स्विकारावेत. अर्जात भरण्यात आलेली माहिती व त्यासोबत जोडणे आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांची तपासणी करण्यासाठी एक तपशिलसूची तयार करुन त्याप्रमाणे आवश्यक बाबींची पुर्तता करणारेच अर्ज स्विकारावेत.

१.७ विद्यापीठांकडे प्राप्त झालेल्या अर्जांची छाननी करण्याकरीता आवश्यक तेवढया छाननी समित्या विद्यापीठांचे कुलगुरु नियुक्त करतील.

१.८ प्राप्त अर्जांची व कागदपत्रांची पडताळणी सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट 'ब' मध्ये नमुद करण्यात आलेल्या आवश्यक कागदपत्रांच्या सूचीनुसार करुन पडताळणी समिती त्यांचा अहवाल १५ नोव्हेंबर पर्यंत कुलगुरुंना सादर करतील.

१.९ ज्या संस्थेच्या प्रस्तावात किंवा कागदपत्राच्या त्रुटी आढळून आल्यास त्या संस्थेस / अर्जदारास २० नोव्हेंबर पर्यंत त्रुटी कळविण्यात येतील.

१.१० त्रुटी कळविण्यात आलेल्या संस्थांनी ३० नोव्हेंबर पर्यंत विद्यापीठाकडे त्रुटींची पूर्तता करणे आवश्यक राहिल.

१.११ त्रुटींची पूर्तता झालेल्या अर्जांची छाननी समितीकडून छाननी करुन त्यासहित छाननीत पात्र झालेल्या अर्जासह अहवाल १५ डिसेंबर पर्यंत संचालक, बी.सी.यु.डी. यांना सादर करण्यात येईल.

१.१२ संबंधित विद्यापीठांचे कुलगुरु विद्यापीठ स्तरावर आवश्यक तेवढया तज्ञ समिती गठीत करतील. सदर तज्ञ समितीमध्ये छाननी समितीच्या सदस्यांचा अंतर्भाव असणार नाही. सदर तज्ञ समितीने १५ जानेवारी पर्यंत प्रत्यक्ष भेटी देवून नवीन महाविद्यालयांसाठी संबंधित संस्थांची सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट 'क' मध्ये विहित करण्यात आलेल्या सूचीनूसार तयारी आहे किंवा कसे याबाबत परिक्षण करुन त्यांचा अहवाल १५ फेब्रुवारी पर्यंत संचालक, बी.सी.यु.डी. मार्फत कुलगुरुंना सादर करण्यात येईल. सदर पायाभूत सोयीसुविधा पुर्ण न करणा-या संस्थांची शिफारस विद्यापीठ करणार नाही. तथापि, ज्या जिल्हयांमध्ये महाविद्यालयीन शिक्षणात ढोबळ पटसंख्या प्रमाण (Gross enrollment Ratio) राष्ट्रीय सरासरीपेक्षा कमी आहे. अशा जिल्हयांच्या बाबतीत, तसेच नक्षलग्रस्त, आदिवासी, डोंगराळ/ दुर्गम भागातील महाविद्यालयांच्या बाबतीत परिशिष्ट 'क' मधील अनुक्रमांक ४, ६,७,८,१०,११, १२ व १३ येथील सुविधा काही प्रमाणात असल्या तरी त्यांची शिफारस करता येईल.

१. १३. कुलगुरुंकडून संबंधित पात्र संस्थांना २५ फेब्रुवारी पर्यंत पात्रता व अपात्रता कळविण्यात येईल.

१. १४ सदर पात्रता ही एक वर्षासाठी वैध राहिल.

१. १५. अपात्रता कळविलेल्या संस्था १५ मार्च पर्यंत त्याविरुध्द विद्यापीठाकडे अपिल दाखल करु शकतील. सदर अपिलावर (गरजेनुसार तज्ञ समिती पाठवून अहवाल घेऊन) १५ एप्रिल पर्यंत कुलगुरु निर्णय देतील.

१. १६. सर्व पात्र अर्जदार संस्थांचे अर्ज मंजूरीच्या शिफारशीसह विद्यापीठाकडून शासनाकडे दिनांक १ मे पर्यंत सादर करण्यात येतील.

१. १७. विद्यापीठाकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावावर शासनाकडून १५ जून पर्यंत परवानगी कळविण्यात येईल.

२.	महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम १९९४ च्या कलम ८२ (४) मध्ये विद्यापीठाने शिफारशीसह प्रस्ताव शासनास सादर करण्याचा दिनांक डिसेंबर महिन्याचा शेवटचा दिवस अशी तरतूद आहे. सदर कलमामध्ये आवश्यक ती सुधारणा स्वतंत्रपणे करण्यात येत आहे.

३.	महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम १९९४ च्या कलम ८२ (५) मधील दुसऱ्या परंतुकामध्ये नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यास परवानगी देण्याची तारीख १५ जूलै अशी आहे ती १५ जून अशी करण्याची सुधारणा स्वतंत्रपणे करण्यात येत आहे.

४.	सर्व विद्यापीठांनी पाच वर्षाचा बृहत आराखडा करावा. त्यामध्ये ज्या जिल्हयामध्ये महाविद्यालयीन शिक्षणात ढोबळ पटसंख्या प्रमाण (जीईआर) राष्ट्रीय सरासरीपेक्षा कमी आहे असे जिल्हे, नक्षलग्रस्त, आदिवासी, डोंगराळ/दुर्गम भागासाठी सर्वोच्च प्राथम्य दयावे व त्या प्राथम्यक्रमानूसार व तद्नंतर सर्वसाधारण याप्रमाणे त्या त्या शैक्षणिक वर्षासाठी विशिष्ट एवढीच महाविद्यालये (व्यावसायीक (AICTE व NCTE मंजूरी देत असलेले अभ्यासक्रम सोडून सर्व) व पारंपारिक) मंजूरीच्या प्रस्तावांची शिफारस करावी.

५.	नवीन विद्याशाखा व नवीन पाठयक्रम सुरु करण्यासंबंधीच्या परवानगीच्या अर्जासंबंधीही जरी मूळ महाविद्यालये मंजूर असली तरी वरील १.१ ते १.१७ प्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.

६.	नवीन विषय व वाढीव तुकडया मंजूरीच्या संदर्भात महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा कलम ८३ (५) अन्वये परवागीची कार्यपध्दती राज्य शासनाने विहीत करायची असून ती वरील ५ प्रमाणे विहीत करण्यात येत आहे.

७.	ज्या संस्था, वरीलप्रमाणे नवीन महाविद्यालये, विद्याशाखा, अभ्यासक्रम, विषय व वाढीव तुकडया मंजूरीसाठी अर्ज सादर करतील व ज्यांची यापूर्वीच महाविद्यालये अस्तित्वात आहेत, त्यांचेबाबतीत पुढील पूर्तता नसलेल्या संस्थांचे अर्ज शासनाकडे शिफारस करु नयेत.

७.१. पात्र महाविद्यालयाचे बाबतीत नॅक/ एनबीए कडून मानांकन व मूल्यांकन तसेच पुनर्मानांकन करुन घेतले नसेल तर ;

७.२. ज्या संस्थांच्या महाविद्यालयातील प्राचार्यासहित सर्व अध्यापकांची पदे अर्हताधारक व पात्र उमेदवारामधून नियमितरित्या भरलेली नसतील तर.

८.	वरील परि. १.७ मध्ये विहित केलेली पडताळणी समिती व परि. १.१२ मध्ये विहित केलेली तज्ञ समिती यांची संख्या ती ती विद्यापीठे त्या त्या वर्षी सुरु करावयाच्या महाविद्यालय (पारंपारिक व व्यावसायीक), विद्याशाखा, अभ्यासक्रम, विषय व तुकडी वाढ यांची व्याप्ती विचारात घेवून ठरवतील व विहित केलेल्या वेळापत्रकात काम होईल याची खातरजमा करतील.

९.	विद्यापीठांनी शासनाकडे प्रस्ताव पाठवितांना त्यात नवीन पारंपारिक / व्यावसायिक महाविद्यालये, अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयात अतिरिक्त विद्याशाखा, अभ्यासक्रम, विषय व वाढीव तुकडया असे वर्गीकरण केलेले असेल.

१०. प्रस्ताव मागवितांना ते फक्त DVB-TTSurekh या फॉन्टमध्येच घेतले जावेत व त्याच फॉन्ट मध्ये शासनास सादर करावेत.

हे आदेश, राज्य शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१०११०४१४४८४०००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने.

(सदाशिव शिवदास)
सहसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,
संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
सर्व विभागीय सहसंचालक, महाराष्ट्र राज्य
सर्व कुलसचिव, अकृषी विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य
मशि / विशि तील सर्व कार्यासने, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
निवडनस्ती मशि ४

परिशिष्ट 'अ'

अर्जाचा नमूना

१.	संस्थेचे नांव व पूर्ण पत्ताः (दूरध्वनी क्रमांकासह)	
२.	प्रस्तावित महाविद्यालयाचे नांव आणि पूर्ण पत्ताः	
३.	महाविद्यालय जेथे सुरु करावयाचे आहे त्या ठिकाणाची लोकसंख्याः	
४.	प्रस्तावित महाविद्यालय सुरु करावयाचे सत्रः	

			✓	विषय	विद्यार्थी संख्या
५.	अस्तीत्वात असलेल्या महाविद्यालयात नवीन विद्याशाखा, अभ्यासक्रम, विषय, वाढीव तुकडया सुरु करायचे असल्यास त्याचा तपशिल	विद्याशाखा			
		अभ्यासक्रम			
		विषय			
		तुकडया			

६. आवेदन शुल्क रुपये ----------------------/-, धनाकर्ष क्र. ------------------------------
दिनांक --------------------
बँकेचे नांव --
(धनाकर्ष कुलसचिव, -- विद्यापीठ, यांचे नांवे असावा.)

७. महाविद्यालय सुरु करावयाच्या अभ्यासक्रमाचा तपशील

अ.क्र.	शाखा	अभ्यासक्रम	अध्यापनाचे माध्यम	अध्यापनाचे विषय

८. संस्थेच्या पंजीयनाचा क्रमांक व दिनांक

९. संस्थेच्या संविधानात शैक्षणिक बाबीसंबंधी तरतूद असल्यास त्या तरतूदीच्या कलम क्र. व तदनुसार नवीन महाविद्यालय, विद्याशाखा, अभ्यासक्रम, विषय, वाढीव तुकडी सुरु करण्यासंबंधीचा संस्थेचा ठराव क्र. व दिनांक

१०. (अ) प्रस्तावित महाविद्यालय सुरु करणार असलेले विद्याशाखा, अभ्यासक्रम व विषय हे प्रस्तावित महाविद्यालयाच्या १५ कि.मी. परिसरातील इतर महाविद्यालयात शिकवीले जात असल्यास त्या महाविद्यालयांच्या नावासह तपशील: --
----
(जागा कमी पडल्यास स्वतंत्र वेगळ्या कागदावर पुरविण्यात यावी.)

११. आपण सुरु करणार असलेल्या विद्याशाखा, अभ्यासक्रम, विषय, वाढीव तुकडयामुळे व उल्लेखित परिसरातील इतर महाविद्यालयांशी अवास्तव स्पर्धा निर्माण होईल काय ?------------------------
----

१२.	निरनिराळ्या अभ्यासक्रमांच्या प्रथम वर्षात प्रवेशच्छुक विद्यार्थ्यांची अंदाजित संख्या

कला	वाणिज्य	विज्ञान	विधी	इतर

१३. १५ कि.मी. परिसरातील अस्तित्वात असलेल्या उच्च माध्यमिक शाळा व कनिष्ठ महाविद्यालयांची मागिल तीन वर्षांची पुढील संदर्भात माहिती द्यावी.

अ.क्र.	शाळेचे / कनिष्ठ महाविद्यालयाचे नांव व पत्ता	वर्ष	उच्च माध्यमिक परिक्षेला बसलेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या	उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या	उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांची टक्केवारी

१४. कला, वाणिज्य, विज्ञान महाविद्यालय ज्या ठिकाणी उघडावयाचे आहे ते ठिकाण १२ वी च्या परिक्षेचे केंद्र आहे काय ? --------------------------------

१५. केंद्र असल्यास तेथून १२ वी च्या मार्च व ऑक्टोबरच्या परिक्षेत उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांची कला, वाणिज्य, विज्ञान शाखा निहाय संख्या--

१६. अ) संस्थेद्वारा चालविल्या जाणा-या शाळा व महाविद्यालये यांचा तपशील ---------------

ब) सदर शाळा व महाविद्यालयांची मान्य प्रवेश क्षमता, प्रत्यक्ष प्रवेशित व परिक्षेस बसलेले विद्यार्थी-- ---

१७. अ) महाविद्यालयासाठी वापरल्या जावयाच्या इमारतीच्या खोल्यांची संख्या व आकार--------------ब) सदर इमारत खोल्यामध्ये सध्या प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक किंवा इतर अभ्यासक्रमाचे वर्ग भरतात काय? ----------------------

असल्यास त्याचा तपशिल ------------------

१८. अर्ज केलेल्या वर्षातील ३१ मार्च ला असलेली संस्थेची आर्थिक स्थिती:-

(अ) स्थावर मालमत्ता--

(ब) जंगम मालमत्ता --

(क) बँकेतील रोख--

(ड) बँकेचे वा इतर कर्ज ---

१९. वरील उल्लेखीत बाबीशिवाय महाविद्यालयाच्या आकस्मिक व अनाकस्मिक खर्चासाठी करण्यात येणा-या आर्थिक तरतूदीचा तपशील:-- ------------------------------

मुळ सही (शिक्क्याची नाही) अध्यक्ष (संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता)	मुळ सही (शिक्क्याची नाही) सचिव (संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता)

अ.क्र.	संस्थेचे नांव व पूर्ण पत्ता	प्रस्तावित महाविद्यालयाचे नाव व विद्याशाखा	विद्यापीठाच्या बृहत आराखड्यातील विवक्षित ठिकाण	विद्यापीठाने केलेली शिफारस	संस्थेने महाविद्यालया साठी आवश्यक विद्यापीठ अनुदान आयोगाने विहीत केलेल्या मूलभूत सुविधा उपलब्ध केल्या आहेत काय ? असल्यास त्याचा तपशिल	संस्थेची आर्थिक स्थिती कशी आहे	ज्या तालुक्यामध्ये महाविद्यालय मागितले आहे तिथे किती महाविद्यालये आहेत व तालुक्यातील महाविद्यालयावर विपरित परिमाण होईल किंवा कसे	तालुक्यामध्ये अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयांची नांवे व महाविद्यालयांमधील अंतर	तालुक्यामध्ये अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयांतील शिकविल्या जाणा-या विद्याशाखा व त्यातील विद्यार्थी संख्या	तालुक्यामध्ये अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयांतील विद्याशाखे अंतर्गत शिकविल्या जाणा-या विषयांचे गट (व्यावसायीक अभ्यासक्रमांची स्वतंत्र माहिती दयावी)	गटनिहाय विद्यार्थी संख्या (व्यावसायीक अभ्यासक्रमांची स्वतंत्र माहिती दयावी)	तालुक्यामध्ये महाविद्यालय/ शाळांमधून १२ वी उत्तीर्ण झालेल्या विद्याशाखानिहाय विद्यार्थ्यांची संख्या	मागिल वर्षी किती विद्यार्थी प्रवेशापासून वंचित राहिले	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यास परवानगी द्यावी किंवा कसे याबाबतचे विद्यापीठाचे स्वयंस्पष्ट अभिप्राय
१.		३.	४.	५.	६.	७	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.
					१. २. ३. ४. ५. ६. ७. ८. ९. १०. ११. १२.									

सूचना : संस्थेने रकाना क्र. ४,५ व १५ सोडून इतर माहिती अचूक भरावी. त्यातील चूकांची जबाबदारी संस्थेची राहील.

मुळ सही (शिक्क्याची नाही)
अध्यक्ष
(संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता)

मुळ सही (शिक्क्याची नाही)
सचिव
(संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता)

परिशिष्ट 'ब'

अर्जासोबत आवश्यक कागदपत्रांची सूची

१) संस्थेचा नवीन महाविद्यालय मंजूरीसाठीचा विहित नमुन्यात अर्ज

२) संस्था नोंदणी प्रमाणपत्राची साक्षांकित प्रत.

३) अर्जासोबत संस्थेच्या घटनेची साक्षांकित प्रत.

४) अर्जासोबत संस्थेचा मागील वर्षाच्या लेखापरिक्षण अहवालाची प्रत.

५) किमान रु. ५,००,०००/- चे फिक्स डिपॉजिटची प्रमाणित प्रत.

६) संस्था / महाविद्यालये चालविण्याची अनुभवाची कागदपत्रे.

७) परिसरातील विद्यार्थ्यांच्या अनुषंगाने महाविद्यालयाची गरज (समर्थन).

८) अर्जासोबत चालू वर्षाच्या तपशिलवार अंदाजपत्रकाची प्रत.

९) संबंधीत संस्थेचे आर्थिक व्यवहार राष्ट्रीयकृत / शेड्युल बँकेमार्फत केले जात असल्याचे कागदपत्र.

१०) अर्जासोबत संबंधित संस्थेने संबंधित राष्ट्रीयकृत / शेड्युल बँकेमध्ये ठेवलेला ठेव निधी विद्यापीठाच्या पूर्व परवानगी शिवाय न काढण्याबाबतचे संबंधित राष्ट्रीयकृत बँकेचे व संस्थेचे संयुक्त आश्वासन पत्र.

११) शासनाचे कायम विना अनुदानित धोरण लक्षात घेता अर्जासोबत महाविद्यालयाचा नियमानुसार वेतन व वेतनेतर खर्च संस्था करणार असल्याबाबतचे रु. १००/- च्या स्टॅम्प पेपरवर नोंदणीकृत हमीपत्र.

परिशिष्ट 'क'

तपासणी सूची

१) संस्थेकडे महानगर परिसरात २ एकर व इतर शहरात ५ एकर जागा.

२) जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या सरकारी दस्तऐवजाची साक्षांकित प्रत / भाडेतत्वावर असल्यास नोंदणीकृत करार पत्राची प्रत.

३) महाविद्यालयाची मागणी करण्यापूर्वी संस्थेच्या नोंदणीस किमान एक वर्ष पूर्ण झाले असल्याचे कागदपत्र / दस्ताऐवज.

४) प्रस्तावित महाविद्यालयाच्या इमारतीत विद्यापीठ अनुदान आयोगाने विहित केल्यानुसार सेमीनार रुम, लेक्चर रुम, लायब्ररी, प्रयोगशाळा यासाठी किमान आवश्यक जागा.

५) प्रस्तावित महाविद्यालयाच्या इमारतीमध्ये पाणी, वीज, स्वच्छतागृह, गटार लाईन इत्यादीची सोय.

६) महाविद्यालयाच्या प्रयोगशाळेत निर्धारित आवश्यक सामग्री (किमान १ लाख रुपये प्रत्येक विषयासाठी राखीव)

७) ग्रंथालयात पुस्तकांची सूविधा (किमान ५०० पुस्तक)

८) प्रस्तावित महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांना खेळण्याची सोय, कॅन्टीन, हेल्थ केअर सुविधा.

९) संबंधीत संस्था प्रस्तावित महाविद्यालयासाठी क्रिडांगण भाड्याने वापरणार असल्यास अर्जासोबत रु. १००/- च्या स्टॅम्प पेपरवर नोंदणीकृत भाडे कराराची साक्षांकीत प्रत.

१०) अध्यापकांकरीता व विद्यार्थीनींकरीता स्वतंत्र कॉमन रुम.

११) मुला मुलींकरीता परिसरात किमान २० टक्के (क्षमता) राहण्याची सोय असल्याचे पुरावे.

१२) प्रस्तावित महाविद्यालयाच्या इमारतीतील सेमिनार रुम, लेक्चर रुम, फॅकल्टी रुम, स्टाफ रुम, प्राचार्यांची रुम, कॉमन रुम, होस्टेल रुम, इत्यादी ठिकाणी आवश्यक फर्निचर.

१३) महाविद्यालयाच्या परिसरात प्राचार्यांचे निवास स्थान / भाडेतत्वावर घेणार असल्याचे कागदपत्र.

१४) प्रस्तावित महाविद्यालयास प्रथम संलग्नीकरण मिळाल्यापासून ५ वर्षामध्ये महाविद्यालय ज्या ठिकाणासाठी मंजूर झाले आहे या ठिकाणी स्वत:चे इमारतीमध्ये महाविद्यालय स्थलांतरीत करत असल्याबाबतचे हमीपत्र.

१५) शासन निर्णय क्रमांक एनजीसी/२००९/(३०१/०९)/मशि-४, दि. २५/९/२००९ अन्वये ज्या संस्थेची यापूर्वीचे महाविद्यालये अस्तित्वात आहेत अशा संस्थेने नवीन महाविद्यालयाची मागणी केल्यास पूर्वीच्या महाविद्यालयाचे नॅक / एनबीए मुल्यांकन अथवा पुनर्मुल्यांकन असणे आवश्यक आहे, किंवा किमान अर्ज केलेला असावा.

सन २०१४-१५ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन महाविद्यालये (व्यावसायिक व पारंपारिक), विद्याशाखा, अभ्यासक्रम/ विषय व वाढीव तुकडयांना मंजूरी देण्यासाठी कार्यपध्दती व निकष विहित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांकः एनजीसी २०१२/(२४७/१२)/ मशि ४

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक : २ सप्टेंबर, २०१३

वाचा -

१) **शासन निर्णय क्रमांकः एनजीसी २०१०/ (१९३/१०)/ मशि- ४, दिनांक ३० ऑक्टोबर, २०१०.**

२) **शासन निर्णय क्रमांकः एनजीसी २०११/ (२४०/११)/ मशि- ४, दिनांक २५ ऑक्टोबर, २०११.**

शासन निर्णय -

नवीन महाविद्यालये (व्यावसायिक व पारंपारिक), विद्याशाखा, अभ्यासक्रम / विषय व वाढीव तुकडयांना मंजूरी देण्यासाठी दि. ३०.१०.२०१० च्या शासन निर्णयाद्वारे निकष विहित करण्यात आलेले आहेत. त्या निकषात शासन निर्णय दि. २५.१०.२०११ अन्वये सुधारणा करण्यात आल्या आहेत. यात महाविद्यालयासाठी जागेबाबत विद्यापीठ अनुदान आयोगाने विहित केलेल्या निकषांचा विचार करण्यात आलेला आहे.

२. शैक्षणिक वर्ष २०१४-१५ पासून नवीन महाविद्यालये (व्यावसायिक व पारंपारिक), विद्याशाखा, अभ्यासक्रम / विषय व वाढीव तुकडयांना मंजूरी देण्यासाठी परिशिष्ट 'ब' मधील अनुक्रमांक १२ व १३ मध्ये नमुद केलेल्या सुधारित निकषांसह अर्ज मागविण्याची कार्यपध्दती व निकषांबाबत खालीलप्रमाणे शासनाने निर्णय घेतला आहे.

१. महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम १९९४ च्या कलम ८२ (३) मधील तरतूदीनूसार सर्व अकृषि विद्यापीठांनी बृहत आराखडयातील ठिकाणासह वृत्तपत्रात जाहिरात देवून अर्ज मागवावेत. बृहत आराखडया बाहेरच्या ठिकाणासाठी व अभ्यासक्रमासाठी अर्ज स्विकारले जाणार नाहीत असा स्पष्ट उल्लेख जाहिरातीत करण्यात यावा व तसे स्विकारु नयेत.
२. सदर अर्ज दि. ३० ऑक्टोबर, २०१० च्या शासन निर्णयातील परिशिष्ट “अ” मधील अर्जाच्या नमून्यातच मागवावेत.
३. विद्यापीठांनी महाविद्यालयाकडून मान्यतेबाबतचे अर्ज मागवितांना इलेक्ट्रॉनिक पध्दतीने म्हणजेच व्ही.सी.डी. वर व नेहमीच्या पध्दतीने Hard Copy वर विद्यापीठांकडे सादर करण्याबाबतच्या सूचना जाहिरातीत देण्यात याव्यात. त्यामध्ये संस्थांमध्ये असलेल्या सोयी सुविधांचे व कर्मचारी/ शिक्षक यांच्या विषयीचे व्हिडिओ चित्रीकरण असावे.
४. प्रस्ताव घेतांना ते फक्त DVB-TT-Surekh या फॉन्टमध्येच घेतले जावेत व त्याच फॉन्ट मध्ये शासनास सादर करावेत.

५. याचिका क्र. ६३०७/२०१२ मध्ये मा. मुंबई उच्च न्यायालयाच्या औरंगाबाद खंडपीठाने दि. ८.८.२०१२ रोजी पुढीलप्रमाणे आदेश दिलेले आहेत – "Learned AGP and counsel for the University to take instructions in respect of the norms, guidelines framed by the competent authorities, if any in respect of minimum requirement of infrastructural facilities to start colleges, till the management fulfills the criteria laid down in respect of the infrastructural requirement within the stipulated period of five years, as per the State policy." मा. न्यायालयाने दिलेल्या सदर आदेशाच्या अनुषंगाने नवीन व्यावसायीक व पारंपारिक महाविद्यालय, विद्याशाखा, अभ्यासक्रम / विषय व वाढीव तुकडयांचे प्रस्ताव मागवितांना व शिफारस करतांना शासनाच्या दि. ३०.१०.२०१० च्या शासन निर्णयामधील परिशिष्ट 'ब' व 'क' मध्ये सुधारणा करुन एकच परिशिष्ट "ब" विहित करण्यात आले असून यासोबत जोडलेल्या परिशिष्ट "ब", "क" व "ड" ची पूर्तता करणाऱ्या प्रस्तावांचीच शिफारस विद्यापीठांनी करावी.

६. विद्यापीठांनी अर्ज स्विकारतांना व शिफारस करतांना दि. ३० ऑक्टोबर, २०१० च्या शासन निर्णयामधील तरतूदीनूसार कार्यवाही करावी व या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या परिशिष्ट **" ब", "क"** व **"ड"** मधील निकषांची पूर्तता होत असल्याची खातरजमा करुन त्या पुष्टयर्थ कागदपत्रे अर्जासोबत क्रमवार पध्दतीने जोडण्यात यावीत.

७. बायोटेक्नॉलॉजीच्या नवीन अभ्यासक्रम / विषयांना मान्यता देण्याचे प्रस्ताव वरील नमुद दि. ३०.१०.२०१० च्या शासन निर्णयाप्रमाणे तसेच डॉ. कोळसकर यांनी अशा प्रस्तावांच्या छाननीसाठी जे निकष ठरविले होते त्या निकषांप्रमाणे छाननी करुन केवळ पात्र प्रस्ताव शिफारशीत करावे. सदर निकषांचा तक्ता **"क"** आणि **"ड"** येथे सोबत जोडण्यात येत आहे.

८. या शासन निर्णयाद्वारे शासन निर्णय दि. २५.१०.२०११ निरसीत करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१३०९१६१४२६१८१६०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(ग. सं. कचरे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. कुलगुरु,सर्व अकृषि विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य
२. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

३. सर्व विभागीय सहसंचालक, महाराष्ट्र राज्य
४. सर्व कुलसचिव, अकृषी विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य
५. मशि / विशि तील सर्व कार्यासने, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. निवडनस्ती मशि ४

परिशिष्ट 'ब'

संस्थेचे नाव :- विद्यापीठाचे नाव :

ठिकाण :- विद्याशाखा :-

अक्र.	तपासणी सूची	पुर्ततेचा "तपशिल" (होय/नाही)	पृष्ठ क्रमांक
१	संस्थेचा नवीन महाविद्यालय मंजूरीसाठीचा विहित नमुन्यात अर्ज		
२	संस्था नोंदणी प्रमाणपत्राची साक्षांकित प्रत		
३	महाविद्यालयाची मागणी करण्यापूर्वी संस्थेच्या नोंदणीस किमान एक वर्ष पूर्ण झाले आहे काय?		
४	संस्थेच्या घटनेची साक्षांकित प्रत		
५	संस्थेचा मागील वर्षाच्या लेखापरिक्षण अहवालाची साक्षांकित प्रत.		
६	किमान रु. ५००००० चे फिक्स डिपॉजिटची प्रमाणित प्रत		
७	चालू वर्षाच्या तपशिलवार अंदाजपत्रकाची प्रत		
८	संबंधीत संस्थेचे आर्थिक व्यवहार राष्ट्रीयकृत / शेड्युल बँकेमार्फत केले जात असल्याचे कागदपत्र.		
९	संबंधित राष्ट्रीयकृत / शेड्युल बँकेमध्ये ठेवलेला ठेव निधी विद्यापीठाच्या पूर्व परवानगी शिवाय न काढण्याबाबतचे संबंधित राष्ट्रीयकृत बँकेचे व संस्थेचे संयुक्त आश्वासन पत्र.		
१०	शासनाचे कायम विना अनुदानित धोरण लक्षात घेता अर्जासोबत महाविद्यालयाचा नियमानुसार वेतन व वेतनेतर खर्च संस्था करणार असल्याबाबतचे रु. १००/- च्या स्टॅम्प पेपरवर नोंदणीकृत हमीपत्र		
११	१. **स्वत:ची जागा** - अ) "अ" "ब" आणि "क" वर्ग महानगरपालीका क्षेत्रामध्ये १/२ एकर अकृषक जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या कागदपत्रांची प्रमाणित प्रत.		
	ब) "ड" वर्ग महानगरपालीका व नगरपालिका क्षेत्रात किमान १ एकर अकृषक जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या सरकारी कागदपत्राची प्रमाणित प्रत.		
	क) उर्वरित सर्व क्षेत्रांसाठी किमान ३ एकर अकृषक जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या सरकारी कागदपत्राची प्रमाणित प्रत.		
	२. भाडयाची जागा - अ) "अ" "ब" आणि "क" वर्ग महानगरपालीका क्षेत्रामध्ये १/२ एकर अकृषक जागा संस्थेच्या नावे भाडे तत्वावर घेतलेल्या "नोंदणीकृत कराराची" प्रत.		
	ब) "ड" वर्ग महानगरपालीका व नगरपालिका क्षेत्रात किमान १ एकर जागा संस्थेच्या नावे भाडे तत्वावर घेतलेल्या "नोंदणीकृत कराराची" प्रत.		
	क) उर्वरित सर्व क्षेत्रांसाठी किमान ३ एकर अकृषक जागा संस्थेच्या नावे भाडे तत्वावर घेतलेल्या "नोंदणीकृत कराराची" प्रत.		
१२	(अ) **इमारत: (स्वत:ची)** - संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था किंवा इतर प्राधिकरणाचे प्रमाणित उतारे. (सोबतच्या प्रपत्र -अ मध्ये सर्वसाधारण वर्गखोली व इतर क्षेत्रफळाचा तपशील जोडला आहे)		
	१) **शैक्षणिक व प्रशासकीय इमारत**		
	१.१ प्राचार्य कक्ष		
	१.२ कार्यालय		
	१.३ इलेक्ट्रॉनिक/संगणक प्रयोगशाळा		
	१.४ रसायनशास्त्र प्रयोगशाळा		
	१.५पदार्थविज्ञान प्रयोगशाळा		
	१.६ जिवशास्त्र प्रयोगशाळा		
	१.७ ग्रंथालय		
	१.८ लेडीज रुम		
	१.९ रेकॉर्ड रुम		

परिशिष्ट 'ब'

	१.१० नॅक रुम		
	१.११ स्टाफ रुम		
	१.१२ सभागृह		
	१.१३ मोठे व्याख्यान कक्ष		
	१.१४ टॉयलेट ब्लॉक		
	१.१५ व्हरांडा		
	१.१६ एन.सी.सी. रुम		
	१.१७ एन.एस.एस. रुम		
	२) २.१ पाणी सुविधा (पाणी पट्टी पावती)		
	२.२ विज सुविधा (वीज देयकाची प्रत)		
	२.३ ड्रेनेज सुविधा (स्थानिक प्राधिकरणाचे नकाशासह प्रमाणपत्र)		
	३) होस्टेल सुविधा / परिसरात २० टक्के विद्यार्थ्यांची राहण्याची सोय असल्याचे प्रमाणपत्र		
	“ब”) इमारत भाडयाची : (नोंदणीकृत भाडेकरार) **(सोबतच्या प्रपत्र -अ मध्ये सर्वसाधारण वर्गखोली व इतर क्षेत्रफळाचा तपशील जोडला आहे)**		
	१) शैक्षणिक व प्रशासकीय इमारत		
	१.१ प्राचार्य कक्ष		
	१.२ कार्यालय		
	१.३ इलेक्ट्रॉनिक/संगणक प्रयोगशाळा		
	१.४ रसायनशास्त्र प्रयोगशाळा		
	१.५ पदार्थविज्ञान प्रयोगशाळा		
	१. ६ जिवशास्त्र प्रयोगशाळा		
	१.७ ग्रंथालय		
	१.८ लेडीज रुम		
	१.९ रेकॉर्ड रुम		
	१.१० नॅक रुम		
	१.११ स्टाफ रुम		
	१.१२ सभागृह		
	१.१३ मोठे व्याख्यान कक्ष		
	१.१४ टॉयलेट ब्लॉक		
	१.१५ व्हरांडा		
	१.१६ एन.सी.सी. रुम		
	१.१७ एन.एस.एस. रुम		
	२) २.१ पाणी सुविधा (पाणी पट्टी पावती)		
	२.२ विज सुविधा (वीज देयकाची प्रत)		
	२.३ ड्रेनेज सुविधा (स्थानिक प्राधिकरणाचे नकाशासह प्रमाणपत्र)		
	३) होस्टेल सुविधा / परिसरात २० टक्के विद्यार्थ्यांची राहण्याची सोय असल्याचे प्रमाणपत्र		
१३	१२ (अ) व (ब) मधील (१) व (२) साठी फर्निचर किंवा त्यासाठी किमान रु. ५.०० लक्ष शिल्लक.		
१४	ग्रंथालयात पुस्तकाची सूविधा (किमान ५०० पुस्तके प्रत्यक्षात हवीत)		

१५	प्रथमत: महाविद्यालय भाडयाच्या इमारतीत सुरु केले जाणार असेल तर प्रथम संलग्नीकरण मिळाल्यापासून ५ वर्षामध्ये महाविद्यालय ज्या ठिकाणासाठी मंजूर झाले आहे त्या ठिकाणी स्वत:चे इमारतीमध्ये स्थलांतरित करत असल्याबाबतचे हमीपत्र.		
१६	शासन निर्णय क्रमांक एनजीसी - २००९/ (३०१/०९)/मशि - ४, दि. २५/९/२००९ अन्वये ज्या संस्थेची यापूर्वीचे महाविद्यालये अस्तित्वात आहेत अशा संस्थेने नवीन महाविद्यालयाची मागणी केल्यास पूर्वीच्या महाविद्यालयाचे नॅक /एनबीए मुल्यांकन अथवा पुनर्मुल्यांकन असणे आवश्यक आहे.		

शासन निर्णय क्रमांक एनजीसी २०१२/(२४७/१२)/ मशि ४, दिनांक : २ सप्टेंबर, २०१३

प्रपत्र – अ

परिशिष्ट ब मधील अ.क्र. १२(अ) व (ब) साठी कक्षनिहाय किमान आवश्यक क्षेत्रफळ

अ.क्र.	कक्षाचे नाव	नग	क्षेत्र प्रति नग	एकूण क्षेत्र	कला/विधी/ शिक्षण शास्त्र	वाणिज्य	विज्ञान	कला + वाणिज्य	कला + विज्ञान	वाणिज्य + विज्ञान	कला, वाणिज्य, विज्ञान
१)	प्राचार्य कक्ष	१	२० x २५	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००
२)	कार्यालय	१	३० x २०	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
३)	इलेक्ट्रॉनिक/संगणक प्रयोगशाळा	१	२० x३०	६००	--	--	६०० (०)	--	६०० (०)	६०० (०)	६०० (०)
४)	रसायनशास्त्र प्रयोगशाळा	१	३० x ४०	१२००	--	--	१२००	--	१२००	१२००	१२००
५)	पदार्थविज्ञान प्रयोगशाळा	१	३० x ४०	१२००	--	--	१२००	--	१२००	१२००	१२००
६)	जिवशास्त्र प्रयोगशाळा	१	३० x ४०	१२००	--	--	१२००	--	१२००	१२००	१२००
७)	ग्रंथालय	१	२० x ३०	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
८)	एनसीसी रुम	१	२० x १५	३००	३०० (०)	३०० (०)	३०० (०)	३०० (०)	३०० (०)	३०० (०)	३०० (०)
९)	एन.एस.एस. रुम	१	२० x १५	३००	३०० (०)	३०० (०)	३०० (०)	३०० (०)	३०० (०)	३०० (०)	३०० (०)
१०)	लेडीज रुम	१	१० x १५	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०
११)	रेकॉर्ड रुम	१	१० x १५	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०
१२)	नॅक रुम	१	१० x १५	१५०	१५० (०)	१५० (०)	१५० (०)	१५० (०)	१५० (०)	१५० (०)	१५० (०)
१३)	स्टाफ रुम	१	२० x ३०	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
१४)	सभागृह	१	४० x ३०	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००
१५)	मोठे व्याख्यान कक्ष	३/६/९		९००	२७००	२७००	२७००	५४००	५४००	५४००	८१००
१६)	टॉयलेट ब्लॉक	४	१० x १५	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
१७)	व्हरांडा	१	किमान ५ फुट रुंद		२१००	२४००	३३००	३०००	३८००	४१००	४६५०
	एकूण (किमान आवश्यक क्षेत्रफळ)			**१०२५०**	**९२००**	**९५००**	**१४०००**	**१२८००**	**१७२००**	**१७५००**	**२०७५०**

परिशिष्ट 'क'
पदवी स्तरावर बायोटेक्नॉलॉजी विषय सुरु करण्यासाठी आवश्यक निकष

अ.क्र.	तपासणी सूची
१	हा विषय सुरु करताना त्या महाविद्यालयात विज्ञान शाखा असणे आवश्यक आहे.
२	सदर महाविद्यालयात विज्ञान शाखा ४ वर्षापूर्वी सुरु झालेली पाहिजे म्हणजेच विज्ञान शाखेची एक बॅच पास असणे आवश्यक आहे.
३	महाविद्यालयाचे नॅक मूल्यांकन “अ” श्रेणीचे असणे आवश्यक आहे.
४	सदर महाविद्यालयातून बायोलॉजीची एक बॅच बाहेर पडली पाहिजे.
५	या महाविद्यालयात बायोलॉजी, मायक्रोबायोलॉजी, केमेस्ट्री हे विषय पदवी स्तरावर असणे आवश्यक आहे. त्या विषयातील पदवीधारकांची किमान एक बॅच पूर्ण झाली पाहिजे.
६	भौतिक व मूलभूत सुविधा असणे आवश्यक आहे.
७	पूर्णवेळ पात्रताधारक शिक्षक असले पाहिजेत.
८	विद्यापीठ शैक्षणिक अर्हतेप्रमाणे दोन अधिव्याख्याते एम.एस्सी. बायोटेक्नॉलॉजी विषयातील व एक एम.एस्सी मायक्रोबायोलॉजी विषयाचा अधिव्याख्याता फूलटाईम पाहिजे. चौथा शिक्षक एम.एस्सी. केमेस्ट्री, सांख्यीकी पाहिजे. प्रस्तुत अधिव्याख्याता पूर्णवेळ नसला तरी चालेल.
९	सदर महाविद्यालयात दोन प्रयोगशाळा पाहिजेत.
१०	विषय सुरु ठेवण्यासाठी महाविद्यालयाची आर्थिक परिस्थिती चांगली असली पाहिजे.

परिशिष्ट 'ड'
पदव्युत्तर स्तरावर बायोटेक्नॉलॉजी विषय सुरु करण्यासाठी आवश्यक निकष

अ.क्र.	तपासणी सूची
१	मागणी केलेल्या महाविद्यालयात बी.एस्सी. बायोटेक्नॉलॉजी हा विषय असला पाहिजे.
२	सदर महाविद्यालयाचे नॅक मूल्यांकन किमान "अ" श्रेणी असले पाहिजे.
३	विज्ञान शाखेचे सर्व विषय असणे आवश्यक आहे.
४	बी.एस्सी बायोटेक्नॉलॉजीचा विभाग तीन वर्षापेक्षा जास्त कालावधीचा असला पाहिजे.
५	तीन पूर्णवेळ व एक अर्धवेळ शिक्षक असणे आवश्यक आहे.
६	दोन प्रयोगशाळा सहाय्यक असणे आवश्यक आहे.
७	किमान ६०० वर्ग फूट जागेच्या दोन प्रयोगशाळा असाव्यात.
८	भौतिक व मूलभूत सुविधा असणे आवश्यक आहे.